N° 256. 1861.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is ... het jaar; die van de Courant alleen f 20 ... het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 29 OCTOBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 88.) *BESLUIT van den 14den October* 1861, *houdende schorsing van een besluit van den gemeenteraad van* Zwolle.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 12den October 1861, lit. D, 5de afd.;

Gezien het besluit van den gemeenteraad van *Zwolle*, van den 16den September 1861, n°. 323, waarbij is besloten, burgemeester en wethouders uit te noodigen om, overeenkomstig art. 68, alin. 4, der wet op het lager onderwijs, onder nadere goedkeuring van den Raad, de bijzondere school van *H. Kroeze Ramaker* over te nemen zonder overname van schoolgebouw en woning, welk besluit door den burgemeester, naar aanleiding van het 2de lid van art. 70 der gemeentewet, niet is ten uitvoer gelegd;

Overwegende:

dat ter beoordeeling, of dit besluit met de wet of met het algemeen belang strijdig is, een nader onderzoek wordt vereischt;

dat de termijn, bij het 4de lid van art. 70 der gemeentewet voor het nemen eener beslissing gesteld, daartoe geene voldoende gelegenheid aanbiedt;

dat het dus noodig is, dat de uitvoering van dat besluit geschorst blijve;

Gelet op artt. 153-155 der gemeentewet,

Hebben goedgevonden en verstaan, het besluit van den gemeenteraad van *Zwolle*, tot overname der bijzondere school van *H. Kroeze Ramaker* zonder schoolgebouw en woning, tot den 1sten Maart 1862 te schorsen.

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Compiègne, den 14den October 1861.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Uitgegeven den *een en twintigsten* October 1861.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 23sten October 1861, n°. 62, is aan den heer *J. P. J. A.* graaf *van Zuylen van Nyevelt* vergunning verleend tot het aannemen en dragen van het grootkruis der orde van Nischan Iftihar, hem door Z. H. den Bey van Tunis geschonken.

Bij besluit van 25 October 1861, n°. 76, heeft Zijne Majesteit de benoeming van *C. L. C. W. Pické*, burgemeester van Beilen, tot secretaris dier gemeente, met Zijne goedkeuring bekrachtigd.

Bij Zr. Ms. besluit van den 25sten dezer, n°. 67, is de officier van gezondheid der 3de klasse bij de Nederlandsche zeemagt *A. Pannevis*, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den laatsten dezer, eervol uit de zeedienst ontslagen.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dd. 26 October 1861, n°. 185, 6de afdeeling, is den leerling-telegraphist *Frederik Wieder*, als zoodanig, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend.

Andermaal wordt ter openbare kennis gebragt, dat de reizigers die gebruik maken van de wagendiensten der firma van Gend en Loos of van andere ondernemers, alleen dan verpligt zijn een plaatsbiljet aan te nemen en daarvoor vijf cent te betalen, wanneer zij vooraf eene plaats bespreken en hiervan een bewijs verlangen.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

RIJKSTELEGRAAF.

Door de indienststelling van eene onderzeesche telegraafgeleiding tusschen Port-Vendres op de Fransche kust en Mahon, welke aansluit aan den bestaanden telegraafkabel tusschen Mahon en Algiers, is, te rekenen van den 1sten November aanstaande, een nieuwe en goedkoopere weg voor het verkeer met Algerie en Tunis geopend.

Langs dien weg bedraagt de prijs van een enkel berigt van Port-Vendres:

naar Algiers, 2.80 gl.;

naar Aumale, Blidah, Cherchell, Dra-el-Mizan, Dellys, Marengo, Medeah, Milianah en Tizi-Ouzon, 3.50 gl.;

naar Boghar, Boghari, Bordj-bou-areridj, Bougie, Djidjelli, Fort-Napoléon, Orléansville, Setif en Tenez, 4.20 gl.;

naar Arzew, Bathna, Biskra, Bona, Constantine, Guelma, Mascara, Mers-el-Kebir, Mostaganem, Oran, Philippeville, St. Denis du Sig, Sidi-bel-Abbès en Tlemcen 4.90; en

naar Lalla Marghnia, Nemours, Souk-Arrhas, welke plaatsen, zoowel als al de voorgaande, in Algerie liggen, alsmede naar Sidi-Yousef, in Tunis, 5.60 gl.;

naar Beja en le Kef, 6.30 gl.;

naar el Bardo, la Goulette, Souza en Tunis (alle in Tunis), 7 gl.

Tusschen Toulon en Ajaccio op Corsika is een telegraafkabel gezonken. Dien ten gevolge is, mede met den 1sten November aanstaande, een nieuwe en goedkoopere weg naar dat eiland geopend, en zijn de gezamenlijke Corsikaansche kantoren bereikbaar gesteld tegen den prijs van 1.40 gl. per enkel berigt, te rekenen van Toulon.

's Gravenhage, den 28sten October 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

MINISTERIE VAN MARINE.

De Minister van Marine brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat op den eersten September 1862 als kadet bij het Corps Mariniers kunnen worden toegelaten *drie* jongelingen, na behoorlijk afgelegd examen.

De voorwaarden ter toelating tot dat examen zijn:

a. dat de jongelingen zijn Nederlander van geboorte;

b. dat zij op den eersten Januarij van het jaar, waarin het examen plaats heeft, den ouderdom van vijftien jaren hebben bereikt en hun achttiende jaar nog niet zijn ingetreden, en alzoo zijn geboren in de jaren 1845 en 1846;

c. dat vóór den aanvang van het examen de opgeroepen jongelingen geneeskundig worden onderzocht door eene commissie van drie leden, zijnde twee officieren van gezondheid bij de zeemagt en een burgerlijk geneesheer;

d. dat bedoeld examen wordt afgenomen in de maand Junij door eene commissie, door den Minister van Marine te benoemen; en

e. dat de opleiding wordt gerekend drie jaren te zullen duren en kost aan ouders of voogden jaarlijks twee honderd gulden (f 200), betaalbaar in vier termijnen:

op 1 September f 50;
» 1 December » 50;
» 1 Maart » 50;
» 1 Junij » 50;

voor ieder studiejaar, welke gelden in mindering zullen strekken der kosten van opleiding.

Verder worden geene kosten ten laste van ouders of voogden gebragt.

Hiervan is alleen uitgezonderd de vergoeding van schade aan Rijkseigendom, door de schuld of grove onachtzaamheid van een kadet toegebragt, verwaarloozing van kleeding hieronder begrepen.

Ingeval een kadet, na twee jaren in dezelfde klasse te zijn gebleven, ten gevolge van gebrek aan vlijt en geestvermogens nog niet tot eene hoogere klasse kan overgaan, wordt voor het verlengd verblijf, dezelfde bijdrage in vorengestelde termijnen betaald.

De kadet voor wien de verschenen termijn niet is betaald en wiens ouders of voogden op aanmaning, aan de betaling niet voldoen, wordt van de opleiding verwijderd.

Bij overlijden, ontslag, verlaten of verwijdering van de opleiding worden de betaalde termijnen noch geheel, noch gedeeltelijk teruggegeven, evenmin als de niet verschenen worden ingevorderd. Voor afwezigheid door ziekte of andere oorzaken wordt geen uitstel van betaling of korting toegestaan.

Dat de vereischte kundigheden voor voorschreven examen bestaan in het navolgende:

a. het schrijven van eene goede hand;

b. kennis van de gronden der Nederlandsche en Fransche talen, ten minste zooveel, dat de adspirant zonder aanmerkelijke taal- of spelfouten deze talen kan schrijven en van de eene in de andere taal zonder grove fouten eenvoudige opstellen kan overbrengen;

de allereerste beginselen van de Engelsche en Hoogduitsche talen, in zooverre dat uit die talen zeer eenvoudige opstellen in het Nederlandsch kunnen worden vertaald;

c. kennis van de gewigtigste tijdperken en gebeurtenissen der vaderlandsche en algemeene geschiedenis;

d. kennis van de beginselen der aardrijkskunde;

e. de rekenkunde, hieronder is begrepen de leer der evenredigheden

en der gewone en der tiendeelige breuken, met toepassing op het nieuwe stelsel van maten en gewigten, wordende vooral vereischt, dat de adspirant naauwkeurig en vlug rekene;

f. de stelkunst tot de vierkants-vergelijkingen;

g. de meetkunst tot aan de ligging en snijding der vlakken.

Alleen grondige kennis van de wiskunde, blijkende uit toepassing van het geleerde, binnen de grenzen van het gevorderde, zal, wanneer er meer adspiranten zijn, die aan de overige eischen voldaan hebben, dan plaatsen, van invloed op de rangschikking en derhalve op de plaatsing zijn.

Ouders of voogden, die verlangen dat hunne zonen of pupillen in het jaar 1862 als kadet geplaatst worden, dienen vóór den laatsten April van dat jaar, een verzoekschrift in aan den Minister van Marine, houdende:

a. naam, voornaam, beroep, woonplaats en geboorteplaats der ouders en voogden;

b. de godsdienstige gezindheid waartoe de jongeling behoort;

c. de belofte van stipte voldoening aan de bepalingen van het reglement voor de opleiding van kadets bij het corps mariniers.

Bij het verzoekschrift moet tevens worden overgelegd:

a. de geboorteacte van den jongeling;

b. eene verklaring dat hij gevaccineerd is of de kinderziekte heeft gehad, door een bevoegden geneesheer afgegeven.

In de maand Mei 1862 zal in de *Staats-courant* mededeeling worden gedaan van den tijd en de plaats van het te houden examen.

's Gravenhage, den 28sten September 1861.

De Minister voornoemd,
W. C. J. Huyssen van Kattendijke.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Te Parijs is sprake van een voorstel, hetwelk dezer dagen namens Keizer Napoleon aan het Weener kabinet zou gedaan zijn, Italie's zaken en bepaaldelijk het bezit van Venetie betreffende. Een van de Parijsche correspondenten der *Indépendance Belge* zegt in een schrijven van eergisteren, met zekerheid te weten dat er werkelijk een geheim voorstel van het Fransche gouvernement naar Weenen zou worden gezonden.

— De generaal de Goyon, de bevelhebber der Fransche troepen in den Kerkelijken Staat, is door zijn gouvernement per telegraaph naar Frankrijk ontboden en in het laatst der vorige week te Parijs gekomen. Dit geeft stof tot vele gissingen. Men zegt dat hij weldra naar zijnen post te Rome terugkeeren zal.

— De officiele *Moniteur* berigt dat twee Duitsche natuurkundigen, de heeren Bunsen en Kirchhof, hoogleeraren aan de hoogeschool van Heidelberg, door Keizer Napoleon, de eerste tot officier van het Legioen van Eer, de tweede tot ridder van die orde benoemd zijn, omdat zij door hunne ontdekkingen betreffende het ontleden van het licht voor de scheikunde en in het algemeen voor de kennis des heelals een nieuw tijdvak hebben geopend.

— In Algerie is onlangs een Arabier, met name Mohammed-ben-Abd-Allah, welke de rol van Abdel-Kader trachtte te spelen, en die door beloften en bedriegerijen het vertrouwen van vele inlanders had gewonnen, in de hand der Fransche overheden gevallen. » Dit is — zegt de *Moniteur de l'Armée* — eene gebeurtenis van wezenlijk gewigt voor de bevestiging van Frankrijks gezag in het zuiden van Algerie. Zij verzekert het aanstaande herstel van den vrede aan dien kant der woestijn van Sahara, en is hoogst bevorderlijk voor de pogingen van ons gouvernement om regelmatig verkeer met Kano en Tombuktu, en later met Senegal te openen."

DUITSCHLAND.

Volgens berigt uit Weenen van den 25sten dezer was de Keizer van zijne reis naar Corfu in de hoofdstad teruggekeerd. Terstond daarna hadden, onder de leiding van Z. M., de conferentien der ministers eenen aanvang genomen, waarin de aanhangige vraagstukken behandeld en ter beslissing gebragt moeten worden.

RUSLAND.

De berigten uit Warschau van den 23sten dezer melden, dat de stadhouder, de graaf Lambert, dien dag de stad verlaten zou om zich tot herstel zijner gezondheid, met verlof van zijn gouvernement, voor eenigen tijd buiten 's lands te begeven, en dat het bestuur over Polen intusschen zou worden gevoerd door den generaal Suchozanet, den minister van oorlog, die den 22sten dezer van St. Petersburg te Warschau is aangekomen. De laatst genoemde heeft onlangs reeds, gelijk men zich zal herinneren, eenen tijd lang aan het hoofd der regering van Polen gestaan; hij heeft geenszins, zoo als de generaal Lambert, den naam van inschikkelijkheid en zachtmoedigheid.

Het was te Warschau, volgens de berigten van den 23sten, rustig; maar de gesloten kerken waren nog niet heropend, en schenen nog eenigen tijd gesloten te zullen blijven, ofschoon de regering beloofd had niet weder arrestatien binnen de kerkgebouwen te zullen gelasten en de aldaar op den 15den dezer gevatte personen reeds meerendeels op vrije voeten had doen stellen.

De groote moeijelijkheid kwam van den kant der Roomsch-katholijke geestelijkheid, welke door het sluiten der kerken aan het gouvernement openlijk den oorlog had verklaard.

Sedert eenige dagen kwam de pas ingestelde staatsraad van het koningrijk Polen niet meer in zijn geheel bijeen; wegens de tijdsomstandigheden had hij, met goedkeuring van den Stadhouder, zijne zittingen voor drie weken geschorst, hetgeen den 21sten dezer in het officiele regeringsblad bekend was gemaakt. Doch door de afzonderlijke afdeelingen van dat collegie werden de werkzaamheden voortgezet.

— Te St. Petersburg is, gelijk wij gemeld hebben, de hoogeschool wegens de weerspannigheid der studenten ontbonden, met bepaling dat zij op den grondslag der nieuwe verordeningen weder zou worden opgerigt, en dat degenen, welke onder die verordeningen van het hooger onderwijs wilden gebruik maken, zich vóór den 19den dezer bij de overheid moesten aanmelden met verzoek om als student te worden ingeschreven. Volgens de berigten uit St. Petersburg van den 22sten was die termijn verlengd, en had het meerendeel van het studentencorps, hetwelk uit omstreeks 1800 studenten bestaat, zich toen nog niet weder laten inschrijven. Men zeide dat slechts 600 studenten zich daartoe hadden aangemeld; volgens anderen was het getal nog kleiner. De zaak der studenten, welke gevangen gehouden en van politiek misdrijf verdacht werden, was door eene daartoe ingestelde staatscommissie onderzocht; maar zij had, gelijk de aangehaalde berigten melden, niets gevonden wat tot staving dier verdenking strekte. Dezelfde commissie had te onderzoeken, of de openbare demonstratien der studenten misschien door de hoogleeraren zijdelings waren aangemoedigd en bevorderd; maar zij had niets ontdekt wat aan de hoogleeraren kon worden te laste gelegd.

Den 20sten hadden de hoogleeraren eene vergadering gehouden en besloten aan de regering te verklaren, dat zij de nieuwe verordeningen onbestaanbaar met den bloei der hoogeschool achtten, dewijl deze niet aan het doel harer instelling kon beantwoorden wanneer zij het regt verloor om zich zelve te regeren, om zich wetten te geven, om zelve, zonder inmenging van andere magten, orde in haar midden te houden.

— Onlangs is gemeld, dat de adelstand van eenige gouvernementen van Rusland besloten had zich tot den Keizer te wenden met verzoek om constitutionele waarborgen en vrijheden. De correspondent der *Indépendance Belge* te St. Petersburg bevestigt dat berigt, maar voegt er bij, dat het indienen dier adressen tot de eerstvolgende vergadering der gelastigden van den adelstand, dat is tot de maand Januarij, uitgesteld is, dewijl het anders voor eenen onwettigen stap zou kunnen worden gehouden.

Hij zegt verder, het door den adelstand van Moskau opgestelde adres te hebben gelezen, en deelt het volgende als deszelfs hoofdinhoud mede: » De adelstand van Moskau houdt den Keizer voor, dat hij zich in de groote zaak van de emancipatie der lijfeigenen eerbiedig aan zijnen door luchtigen wil heeft onderworpen, en met ter zijde stelling van eigen belang een gedeelte zijner grondeigendommen voor de vrijgemaakte boeren heeft afgestaan, en dat hij alzoo regt meent te hebben verworven om van den Souverein waarborgen te verzoeken voor den eigendom der gronden in wier bezit hij is gebleven.

» Verder voert de adelstand aan, dat hij den Souverein bestendig trouw en verknochtheid heeft betoond, en alzoo althans dezelfde gunst mag verlangen als aan Polen en Finland zijn verleend; waarom hij aanzoek doet om de politieke regten welke aan deze twee landen laatstelijk bewilligd zijn."

ITALIE.

Sedert 1849 werd te Rome op een bevel van den Paus bij de mis het formulier-gebed » voor oorlogstijd" uitgesproken. Den 22sten dezer is te Rome eene verordening door den kardinaal-vicaris uitgevaardigd, waarbij dat bevel wegens de gunstig veranderde omstandigheden ingetrokken wordt.

Volgens een van de zijde der liberalen afkomstig berigt, wordt te Rome verzekerd dat het pauselijke gouvernement in het bezit is van de noodige geldmiddelen om gedurende tien maanden in alle noodige uitgaven te voorzien.

— Daar dezer dagen te Florence de uitgave is aangekondigd van een tegen den Roomschen Stoel gerigt geschrift, hetwelk ten deele door den kardinaal Andrea zou geschreven zijn, zoo verklaart het officiele dagblad van Rome in zijn nommer van den 21sten dezer, namens dien kardinaal, » dat hij geen van zijne geschriften aan eene drukkerij te Florence heeft toegezonden, noch aan eenig geschrift, hetwelk te Florence gedrukt wordt, zijnen naam geleend of de opdragt daarvan aangenomen heeft."

Een ander lid van het heilig collegie, de kardinaal Marini, verklaart in het Dagblad van Rome van den 22sten dezer » dat hij zich met de staatkundige en godsdienstige gevoelens van den gewezen praelaat Liverani niet vereenigt noch ooit zal vereenigen; dat in tegendeel de kardinalen in dit hagchelijke tijdsgewricht behoefte gevoelen om zich naauwer om den troon van den Romeinschen hoogepriester te scharen en met hem en met al de bisschoppen der katholijke kerk de wereldlijke souvereiniteit van den Heiligen Stoel te verdedigen."

De aanleiding tot deze openlijke verklaring is, dat Liverani den kardinaal Marini in eenen openen brief, die dadelijk door de liberale dagbladen van Italie is openbaar gemaakt, had doen voorkomen als hem de vernietiging van 's Pausen wereldlijke magt wenschelijk achtende.

— De Turynsche correspondent van de *Indépendance Belge* zegt in een schrijven van den 24sten dezer, dat de politieke strekking der reis van den heer Rattazzi thans te Turyn algemeen erkend wordt, en dat die staatsman in overleg en overeenstemming met den heer Ricasoli, het hoofd van het Turynsche kabinet, te Parijs werkzaam is.

BELGIE.

Bij onderscheiden besluiten van Koning Leopold van den 26sten dezer, gisteren in het officiele regeringsblad afgekondigd, is verandering in de zamenstelling van het kabinet gemaakt. De heer de Vrière is op zijn verzoek ontslagen als minister van buitenlandsche zaken: hij is als zoodanig vervangen door den heer Rogier, welke tot nog toe als minister van binnenlandsche zaken aan het hoofd des kabinets stond. De heer A. van den Peereboom, lid der Kamer van Volksvertegenwoordigers voor het kiesdistrict Yperen, is tot minister van binnenlandsche zaken benoemd. De portefeuille van finantien, welke sedert de aftreding van den heer Frère tijdelijk aan den minister van justitie was opgedragen, is weder aan den heer Frère toevertrouwd en door dien staatsman aangenomen. De heeren Tesch, van der Stichelen en Chazal blijven ministers respectivelijk van justitie, openbare werken en oorlog.

De tegenwoordige zamenstelling des kabinets mededeelende, noemt de *Moniteur* den heer Rogier het eerst, waaruit opgemaakt wordt dat die staatsman voorzitter van den ministerraad blijft.

Het kabinet schijnt niet noodig te achten zich dadelijk in het openbaar omtrent zijne inzigten en voornemens te verklaren, dewijl het slechts één nieuw lid heeft bekomen, en dewijl de opening der wetgevende zitting op handen is en gelegenheid tot alle noodige ophelderingen zal geven. Doch volgens een berigt van de Brusselsche *Indépendance* zal het koningrijk Italie of althans de Koning van Italie nu onverwijld door Belgie erkend worden.

In het algemeen wordt, vooral op grond der wederoptreding van den heer Frère, verwacht dat de staatkunde van het Belgische gouvernement voortaan meer aan de wenschen der warme liberalen zal beantwoorden dan sedert eenigen tijd het geval is geweest.

CHINA EN JAPAN.

De door de Indische landpost aangebragte berigten uit Canton van 14 September jl. bevestigen de over Rusland ontvangen tijding van het overlijden des Keizers van China. Zij melden verder, dat Nanking, de stad welke lang de hoofdzetel der opstandelingen was geweest, door de troepen van het Pekingsche gouvernement is hernomen, en dat de handel der buitenlanders te Hankow, eene in het binnenland van China aan de rivier Yangtsekiang gelegen stad, schielijk toenam.

Omtrent Japan wordt in de aangehaalde berigten gezegd, dat de staat der zaken er steeds ongunstig voor de buitenlanders was, en dat zij in de hoofdstad Jeddo nog niet veilig konden verkeeren.

NASCHRIFT.

LONDEN, 27 October. (R. A.) Volgens berigt uit Bern is het onjuist dat de regering van Geneve de toezending van bondstroepen zou ingeroepen hebben. Zij heeft alleen de militie van het kanton Geneve onder de wapenen geroepen, ten einde nachtdienst te verrigten.

LONDEN, 27 October. (R. A.) Berigten uit New York van den 17den melden dat de tijding van een zeegevecht voor New Orleans zich nog niet bevestigd had. Door den heer Seward was aan de gouverneurs der getrouw gebleven Staten eene circulaire gerigt, hoofdzakelijk inhoudende, dat de afgescheiden Staten, door aan de mogendheden de erkenning hunner onafhankelijkheid te vragen, de bondsregering in moeijelijkheden met bevriende natien brengen. Ofschoon nu het ontstaan van botsingen met deze thans minder dan ooit waarschijnlijk is, schijnt het toch noodig maatregelen van voorzorg te nemen, en de vestingen en forten aan de kusten en meiren in staat van verdediging te brengen. En daar het Congres geene gelden voor de kustverdediging beschikbaar gesteld heeft, zoo is het noodig dat de gouverneurs ontwerpen ter verdediging aan de wetgevingen der onderscheidene Staten onderwerpen; zullende deze uitgaven later door het Congres worden teruggegeven.

BRESLAU, 27 October. De leden van de vroegere burgerdelegatie te Warschau zijn in hechtenis genomen. Over het algemeen duren de inhechtenisnemingen er voort. Onder de gevangenen bevinden zich ook geestelijken.

WEENEN, 27 October. Het regeringsblad van heden berigt, dat de Keizer den erfelijken Obergespan van het Warasdiner Comitaat, graaf Keglevic(?) Draskovic(?)...

WEENEN, 28 October. In den gisteren onder voorzitting des Keizers gehouden ministerraad is besloten in Hongarye eene uitvoerende magt in te stellen, die in alle opzigten de bedoelingen der regering verwezenlijkt. Van exceptionele maatregelen is geene quaestie geweest.

RAGUSA, 26 October. In den vorigen nacht heeft een bloedig gevecht tusschen de opstandelingen en de Turken plaats gehad. Laatstgenoemden hebben groote verliezen geleden. De opstandelingen rukken voorwaarts. De strijd duurt voort.

BELGRAD, 26 October. De opstand in de Herzegowina breidt zich verder uit. De opstandelingen van Zubce hebben in vereeniging met die van Grahova eenen inval in de Schuma gedaan. Gisteren en heden zijn gevechten voorgevallen. De gemeenschap tusschen Ragusa en Trebinje is afgebroken. De inwoners vlugten naar Oostenrijksch gebied.

MESSINA, 26 October. Het Engelsche linieschip *Victor Emanuel* is alhier aangekomen. De admiraal Martin is met zijn smaldeel door de straat gezeild, den koers naar Malta zettende.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 28sten October* 1861.

Het tweede bijvoegsel tot deze courant behelst een verslag van het door de Tweede Kamer der Staten-Generaal in hare zitting van heden verhandelde.

Op den 25sten October 1861 is met het beste gevolg Zijner Majesteits fregat met stoomvermogen *Admiraal van Wassenaer* in het herbouwde droogdok te Willemsoord geplaatst.

Tot de ontlediging van het dok, nadat evengemeld fregat daarin stond, is door de machine gewerkt:

met vier pompen gedurende 2 uren 13 minuten;
met twee pompen nog 1 uur 13 minuten;

te zamen 3 uren 26 minuten;

Waaruit blijkt, dat met vier pompen doorwerkende, de ontlediging in 2 uren 49½ minuten kan plaats hebben.

Men kan deze eerste bewerking in het herbouwde drooge dok te Willemsoord, alzoo dus als volkomen geslaagd beschouwen.

Wij hebben de *Javasche Couranten* tot den 14den September jl. ontvangen. Eene buitengewone courant van den 2den September jl. bevat het volgende

PROCLAMATIE.

Nademaal het Zijne Majesteit den Koning behaagd heeft, mij, op mijn verzoek, een eervol ontslag te verleenen als Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, bij Hoogstdeszelfs besluit van 23 Junij 1861, n°. 14, terwijl bij Koninklijk besluit van gelijke dagteekening, n°. 15, tot Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie is benoemd de heer mr. L. A. J. W. baron Sloet van de Beele, die evenwel nog niet op Java is aangekomen;

Zullende gebruik maken van de mij, bij Koninklijk kabinetsrescript van 1 Mei 1861, lit. T2, verleende magtiging om Indie met 1°. September 1861 te verlaten en om alsdan, wanneer mijn opvolger met den 31 Augustus 1861 niet op Java mogt zijn aangekomen, de waardigheid van Gouverneur-Generaal neder te leggen en het bestuur aan den vice-president van den Raad van Nederlandsch Indie over te dragen;

Lettende op art. 14 van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie;

En aangezien de vice-president van den raad van Nederlandsch Indie, de heer mr. A. Prins, in eene vergadering, zamengesteld overeenkomstig art. 15 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie, den eed, vastgesteld bij art. 5 van hetzelfde reglement, heeft afgelegd,

Zoo heb ik het bestuur over Nederlandsch Indie op heden overgedragen in handen van den heer mr. A. Prins, die mitsdien van stonden af aan getreden is in de tijdelijke uitoefening der waardigheid van Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie.

En wordt daarvan bij deze openlijk aankondiging gedaan, om te strekken tot narigt van alle departementen, autoriteiten, collegien, civile en militaire ambtenaren en ingezetenen zonder onderscheid.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom in Nederlandsch Indie in de Nederlandsche, Indische en Chinesche talen op de gebruikelijke wijze worden openbaar gemaakt en aangeplakt.

Gegeven te Batavia, den 2den September 1861.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie,
CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Verder zijn de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 4den September.*)

bij het civiel departement:

ontheven, eervol, van de verdere vervulling zijner betrekking, de controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, speciaal belast met de uitoefening der politie te Ambarawa, residentie Samarang, mr. G. A. A. de Nijs van Groll;

benoemd, tot controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, speciaal belast met de uitoefening der politie te Ambarawa, residentie Samarang, de controleur der 2de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures mr. B. J. van Dijk;

gedetacheerd, bij de aan den adviseur bij het departement van Kolonien T. J. Stieltjes opgedragene commissie, de majoor der infanterie K. F. de Seyff, adjudant van den Gouverneur-Generaal; met last om dien hoofd-officier, zoo lang hij aan die commissie zal zijn toegevoegd, voor memorie te voeren;

bij het militair departement:

geplaatst, bij de militaire geneeskundige dienst, bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der 2de klasse A. H. Kunze, thans ter beschikking te Batavia;

(*Javasche courant van den 7den September.*)

bij het civiel departement:

ontslagen: op hun verzoek, eervol, uit 's lands dienst met behoud van regt op pensioen, de ingenieur der 1ste klasse bij 's lands burgerlijke openbare werken, chef van de eerste waterstaats-afdeeling en eerstaanwezend ingenieur in de residentie Batavia G. L. Brocx, en de klerk ter griffie van den raad van justitie te Samarang H. J. Pick;

benoemd, tot gezagvoerder van de recherche-schoener te Soerabaija H. L. Coldenhoff, zeevarende aldaar;

ontheven, op zijn verzoek, eervol, van de hem opgedragene waarneming der civile en militaire geneeskundige dienst in de afdeeling Sumanap (residentie Madura), de particuliere geneesheer dr. G. C. J. de Ruiter;

magtiging verleend, tot de uitreiking aan dr. G. C. J. de Ruiter, van eene acte van toelating tot de uitoefening der genees- en verloskundige practijk te Soerabaija;

door de hieronder genoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

door den directeur der producten en civiele magazijnen, gedurende de maand Julij 1861, bij de afdeeling telegraphie, benoemd: tot leerlingen telegraphisten F. Steinfort en J. M. Rust, respectivelijk te Magelang en te Rembang, met bepaling dat zij voorloopig werkzaam worden gesteld op het telegraafkantoor te Weltevreden;

overgeplaatst: van het telegraafkantoor te Weltevreden: naar dat te Cheribon, de leerlingen telegraphisten H. R. Fretz en Th. Riggs; naar dat te Samarang, de leerling telegraphist L. D. Langenberg; naar dat te Soerabaija, de leerling telegraphist W. F. Muller;

bij de landsdrukkerij, benoemd: tot letterzetter der tweede klasse K. Klaassens;

door den directeur der burgerlijke openbare werken, gedurende de maanden Julij en Augustus 1861, tot opzigter der 3de klasse P. K. Austermann, vroeger werkzaam als tijdelijk opzigter bij de burgerlijke openbare werken in de adsistent-residentie Patjitan; met aanwijzing van de hoofdplaats van die afdeeling tot standplaats;

overgeplaatst: van Gorontalo (Menado), naar de hoofdplaats Soerabaija, de opzigter der 3de klasse J. Heaviside, met bepaling dat hij werkzaam zal zijn onder de bevelen van den eerstaanwezenden ingenieur in de residentie Soerabaija;

door den resident van Batavia, gedurende de maanden Julij en Augustus 1861, benoemd: tot 1sten klerk bij de administratie van 's lands graan- en ijzer-magazijnen, de klerk bij het vendukantoor te Batavia R. H. J. Sersansie;

door den resident der Preanger-regentschappen, gedurende de maand Augustus 1861, benoemd, tot klerk op het kantoor van den adsistent-resident van Samadang en Limbangan, tevens griffier bij den landraad op de eerstgenoemde plaats, M. J. van Erp Taalman Kip, thans werkzaam op het residentie-kantoor te Tjiandjoer;

tot 1sten klerk op het residentie-kantoor te Tjiandjoer, de klerk op dat bureau W. F. Betz;

door den resident van Banka, gedurende de maand Augustus 1861, benoemd: tot eersten klerk op het residentie-kantoor te Muntok, de klerk op dat bureau W. F. K. J. Abke;

bij het militair departement:

ontslagen: op hun verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der infanterie A. J. Camphuis en de kapitein kwartiermeester bij de militaire administratie J. P. N. Dieudonné;

hersteld: in activiteit, de eerste luitenant der infanterie, C. G. Veenhuyzen en de tweede luitenant van dat wapen, J. M. de Kock;

bij de militaire geneeskundige dienst, geplaatst, bij het groot militair

hospitaal te Weltevreden, de apotheker der 3de klasse J. O. Jongbloed, onlangs uit Nederland aangekomen;

bij het marine-departement:

door den chef der gouvernements-marine zijn gedurende de maand Augustus 1861 de volgende beschikkingen genomen, benoemd: tot 3den stuurman, de kweekeling van de kweekschool voor de zeevaart te Amsterdam, B. A. Smits, laatstelijk ligt matroos van het verongelukte schip *Agatha Maria*;

tot machinist-leerling der 2de klasse, de leerling bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaija J. M. Butteling;

(*Javasche Courant van den* 11*den September.*)

bij het civiel departement:

ingetrokken het verleende eervol ontslag uit 's lands dienst aan den commies op het bureau van den adsistent-resident van Sumanap (residentie Madura) J. A. de Bruyn, met bepaling, dat hetzelve moet worden beschouwd als een eervol ontslag uit zijne betrekking;

magtiging verleend tot de uitreiking aan J. G. Severing, van eene acte van toelating tot de uitoefening van de artsenijmengkundige praktijk te Samarang;

bij het militair departement:

bij de militaire geneeskundige dienst, geplaatst bij het garnizoens-hospitaal te Palembang, de apotheker der 2de klasse J. W. Roelandt, thans ter beschikking te Batavia;

overgeplaatst, bij het groot militair hospitaal te Willem I, de apotheker der 2de klasse A. G. Veltman, thans bij het garnizoens-hospitaal te Soerakarta;

bij het garnizoens-hospitaal te Soerakarta, de apotheker der 2de klasse J. C. A. Scharp de Visser, thans bij het groot militair hospitaal te Weltevreden;

(*Javasche courant van den* 14*den September.*)

bij het civiel departement:

benoemd: tot adsistent-resident, magistraat en kommandant der schutterij te Amboina, gouvernement der Moluksche eilanden, de secretaris van dat gouvernement, tevens algemeene ontvanger te Amboina, D. Boes Lutjens Jr.;

tot commies op het residentie-bureau in de Lampongsche districten, de klerk op dat bureau G. W. Ronkes;

bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Lampongsche districten, tot controleur der 1ste klasse, de controleur der 2de klasse A. L. H. A. Nagel;

tot controleur der 2de klasse, de controleur der 3de klasse J. A. Neys;

bevorderd, bij de landelijke inkomsten en cultures: tot controleur der 1ste klasse, de controleur der 2de klasse J. A. Michaëlis;

tot controleurs der 2de klasse, de controleurs der 3de klasse W. Ligtvoet, K. F. Bohl en D. Meijer;

gesteld, ter beschikking van den resident der Lampongsche districten, de commies op het residentie-bureau aldaar W. A. Seitz.

BATAVIA, 4 September. — Op Dingsdag den 3den September heeft de afgetreden Gouverneur-Generaal, de heer Chs. F. Pahud, de reis naar het vaderland aanvaard.

Lampongsche Districten. (Julij). — Bij gelegenheid eener door den resident gedane inspectiereis naar de afdeelingen Toelang-Bawang en Boemiagoeng bezocht die hoofdambtenaar ook de eilanden Sebessi, Poeloe-Kandang (Zutphensche eilanden) en Poeloe Seram (drie gezusters), behoorende tot de afdeeling IV Margas.

Op eerstgemeld eiland wordt slechts weinig rijst op ladangs verbouwd, niet genoeg voor de consumtie, hoewel de productie er van 70 tot 100-voud is.

In de kampong Peregantongan en het gehucht Negara, beide gelegen tegen over de laatst gemelde eilanden, had men nieuwe sawavelden aangelegd; tevens was aldaar eene uitgestrektheid van p. m. 20 bouws boschgrond ontgonnen, die men met weinig moeite, namelijk door het opdammen van een daarlangs stroomend riviertje, met levend water zal kunnen besproeijen.

In de afdeelingen Toelang-Bawang en Boemiagoeng liet de rijstcultuur ook wel iets te wenschen over.

Met het ontginnen van nieuwe ladangs was men aldaar druk bezig.

Sawavelden kunnen er volgens het gevoelen van de hoofden en de bevolking niet worden aangelegd, uit hoofde van de gedurige overstroomingen; de bevolking is echter aangespoord om naauwkeurig na te gaan of er welligt niet hier of daar gelegenheid tot het maken van sawa's bestaat.

In de overige afdeelingen dezer residentie is de rijstoogst nog al gunstig afgeloopen.

De aanplant van tweede gewassen werd in alle afdeelingen zeer aanbevolen.

Overal was men bezig nieuwe ladangs aan te leggen, terwijl de uitbreiding van sawavelden en het gebruik van ploegen zooveel mogelijk werd aangeprezen.

Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo. (Julij). — In algemeenen zin heeft de toestand van dit gewest in de maand Julij geene veranderingen ondergaan.

In de onderafdeelingen, waarmede eene geregelde postcommunicatie wordt onderhouden, begint de invloed van ons bestuur van lieverlede meer zigtbaar te worden, terwijl de bevolking rondom onze vestigingen langzamerhand vermeerdert door den terugkeer van vele, vroeger naar de wildernissen gevlugte huisgezinnen.

De handel met de binnenlanden blijft gering: die op de hoofdplaats neemt echter weder eenigzins toe, zooals o. a. blijken kan uit de omstandigheid, dat gedurende de maand Julij aldaar aankwamen 10 schepen en 3 praauwen, metende 972 lasten, en van daar vertrokken 10 schepn en 15 praauwen, metende 1,033½ lasten.

De ontginning van steenkolen te Pengarong werd, met het beschikbare aantal mijnwerkers, zooveel doenlijk voortgezet. De afvoer naar Bandjermasin bedroeg 140 ton, terwijl op ultimo Julij nog eene hoeveelheid van 60 ton buiten de mijnen te Pengarong lag.

Van de Zuider-afdeeling zijn berigten ontvangen tot den 13den Julij, waaruit blijkt, dat de rust aldaar door niets verstoord was geworden.

De padi-oogst, welke geheel afgeloopen en redelijk gunstig is geweest, heeft te Sampit volgens opgave der kampongshoofden 450 à 500 koijangs bedragen, hetgeen voldoende wordt geacht voor de behoefte der bevolking van dat district gedurende een tijdvak van 9 à 10 maanden.

Batavia, 7 September. Per telegraaph via Soerabaija zijn van Z. en O. afdeeling van Borneo tijdingen ontvangen, loopende tot 4den September.

Ter hoofdplaats Bandjermassin, zoomede in de afdeelingen Martap[oera] en Tanah-Laut en in de districten Allei en Amandit viel niets [be]langrijks voor.

Tusschen Tabalong en Moeara Aijoe heeft een sterke vijand[...] men niet weet, van waar hij gekomen is, de communicatie zoo[wel te] land als te water verbroken, en versterkingen en versperringen aange[legd].

Van den togt van den majoor Schuak naar Pattmeng (?) Rodok[...] Ampah is niets naders vernomen.

Van Kwala Kapoeas is de tijding ontvangen, dat de geheele be[vol]king langs het stroomgebied van die rivier, ten noorden van So[...] Iliang, zich door Tommengoeng Hoedjoeng (?) heeft laten overhal[en] om de partij van Antasari te kiezen.

Celebes en Onderhoorigheden. — Ten gevolge van het voorkomende [in] ons nommer van 21 Augustus jl. ten aanzien van verwikkelingen, o[nt]staan in het landschap Barroe, ten gevolge waarvan Zr. Ms. stoomsch[ip] *Gedeh* den 12den Augustus jl. derwaarts is gezonden, aan boord he[b]bende eene commissie om die zaak te onderzoeken, kunnen wij th[ans] mededeelen, dat die verwikkelingen, welke ontstaan zijn, doordien [de] kampongs Madallo, Siaoe en Boeboeë zekere leveringen aan de Vors[t] hadden geweigerd, uit den weg zijn geruimd.

BATAVIA, 11 September. *Zuider- en Ooster-afdeeling van Born[eo]* (26 Aug.) — De 1ste luitenant, waarnemend controleur der afdeeli[ng] Kween, J. J. W. E. Verstege, vertrok den 6den Augustus met Sj[arif] Abdoel Rachman per stoomer *Boni* in commissie naar Poeloe Laut t[en] einde eenige tusschen het hoofd, pangeran Abdoel Kadir en de bev[ol]king van dat eiland gerezene geschillen te onderzoeken en bij te leg[gen].

Aan genoemden officier was tevens opgedragen om zoo mogelijk [te] arresteren zekeren te Pemantjengan verblijf houdenden Boeginees van Ba[...] Litjin, met name Wang Makata, die, volgens zekere berigten, sedert geruimen tijd onze vijanden van kruid en lood voorzag.

Deze zending is naar wensch afgeloopen.

De krijgsverrigtingen hebben zich in den laatsten tijd grootende[els] bepaald tot het terrein benoorden onze posten te Mengkatib, Telang[...] Tamiang Laijang en Tabalong.

Op den 8sten Augustus werd de vijand, die zich te Anaham ten ge[tale] van p. m. 800 man versterkt had, door twee kolonnes onder komman[do] respectivelijk van den majoor Schuack en van den kapitein Bode in fr[ont] en rug aangevallen en met verlies verdreven.

Gedurende dat gevecht had eene bende muitelingen een aanval o[p] Awang willen wagen, doch was, op het hooren van het kanonvuur [te] Anaham, terug getrokken.

Bij schrijven van 9 Augustus, deelde de majoor Schuack mede, [dat] de vijand zich te Paggar omstreeks 2½ uur oostwaarts van Anah[am] weder in grooten getale zou verzameld hebben. De kolonne Schuac[k] sterk 70 bajonetten met mortier, bevond zich toen te Awang en zo[u] den 10den tegen Paggar oprukken, terwijl de kolonne Bode, sterk [...] bajonetten, met een drieponder zou trachten over Renghan hattan [de] positie van Paggar in den rug te nemen.

Den 10den Augustus kwam de kolonne Schuack in het front der vij[an]delijke positie, welke op een heuvelplateau gelegen was, waarvan [de] fronthelling met chicane-middelen ontoegankelijk was gemaakt, terw[ijl] de flanken aan een bijna ondoordringbaar bosch grensden; het was een soort van versterkt kampement, omringd door een breeden wal [van] groote op elkander gestapelde boomen.

Onze kolonne werd met een hoerah en een hevig vuur begroet; vo[l]gens mededeeling van den majoor Schuack bevond zich binnen de vij[an]delijke sterkte eene magt van p. m. 1800 man.

Daar men niets van de kolonne Bode vernam, werd, na eenige g[ra]naatworpen, waarvan het effect moeijelijk na te gaan was, tot [de] bestorming overgegaan, met het ongelukkige gevolg, dat door vele randjoes, wolfskuilen en het zware vijandelijke vuur de storm w[erd] afgeslagen. Twee Europeanen sneuvelden bij dezen aanval, terwijl [de] 2de luitenant M. W. Croes, benevens vijf flankeurs, door kogelscho[t] en verscheidene inlanders door randjoes gewond werden.

De kolonne Bode is zonder belangrijke vijandelijke ontmoetingen na te vergeefs getracht te hebben een weg te vinden in den rug der vij[an]delijke positie, den 17den Augustus te Tamiang Laijang teruggek[eerd].

De vijand heeft sedert Paggar verlaten en zich grootendeels [...] begeven naar zijne gewone schuilhoeken aan de Ajoe en de Manta[...] Eene koloone van 200 man is hem achterna gezonden.

In het Martapoerasche viel weinig belangrijks voor. De majoor [...] Koch, waarnemend adsistent-resident van de afdeeling, vertrok op [den] 7den Augustus met eene kolonne van 40 man benevens den regent [...] p. m. 400 koelies naar den bergpas van Passieraman bij Goenong Pam[...] ten einde het digte en voor den vijand voordeelige kreupelgewas ald[aar] te doen omhakken en verbranden.

Bij aankomst aldaar was de bergpas weder bezet door een drie[tal] vijandelijke werkjes, die, na geringen wederstand, door onze patrou[illes] genomen en vernield werden.

Terwijl al het kreupelgewas door de koelies werd opgeruimd, we[rden] de omstreken door de militairen afgepatrouilleerd; van den vijand w[erd] evenwel niets meer vernomen.

De gewezen hoofdmuiteling Tommengoeng Boeho heeft door het vechten van den opstandeling Mail, met wien hij het vroeger eens [was,] het bewijs geleverd, dat zijne onderwerping opregt gemeend is.

In het district Margasari beproefde een 200tal muitelingen, o[nder] Soeta Karsa eenen aanval op Banoea Rantau, doch deze aanval [werd] door den waarnemend controleur Vuyk en den adjudant-onderof[ficier] dd. officier van Puffelen met 20 bajonetten afgeslagen; bij den eer[sten] uitval der onzen ging de vijand op de vlugt en verdween spoedig [in de] wildernis.

Gedurende de volgende dagen werden de omstreken afgepatrouille[erd] en de omliggende kampongs rustig bevonden; de vijand had zich [niet] niet vertoond.

Bij eene patrouille, gemaakt door den waarnemenden controleur V[uyk] en den 2den luitenant von Ende, gelukte het een der hoofdmuiteling[en] Tommengoeng Anoem in zijne schuilplaats te overvallen, en hem, [daar] hij zich wilde verzetten, met een pistoolschot te dooden. Eenige w[apens] werden bij die gelegenheid buit gemaakt.

In de afdeeling Tanah Laut viel niets merkwaardigs voor en ble[ef de] rust ongestoord.

In het Ampentaische werden alle pogingen aangewend om den vijand ... letten, niet het Karausche in die afdeeling te dringen en hem den ... gang der Tabalong-rivier te betwisten.

... Kajoe-Abang, oostwaarts van Negara, moet zich eene bende mui... gen van p. m. 300 man hebben genesteld, die van daar uit onze ..., die van Negara naar Kandangan gaat, steeds overlast aandoet. ...sschen het postescorte en een gedeelte dier bende heeft een gevecht ...s gehad, waarbij twee vijanden sneuvelden en drie gekwetst werden.

...n de Kahaijan zoo mede in de beneden en midden Kapoeas werd de ... niet gestoord.

... In het begin der maand werd van Reteh het berigt ont...gen, dat zekere radja Daoed, stiefzoon van den onder-koning van ...agiri, door pangeran Badé, een Djambischen groote van Toengkal, ...olk en wapens ondersteund, in Reteh ongeregeldheden pleegde. ...tregelen om dit te beletten zijn onmiddellijk genomen.

...e Chinesche feesten zijn zonder de minste ongeregeldheid afgeloopen. ... den onderkoning van Riouw werd eenig katoen- en aan het hoofd ...oeginezen ter hoofdplaats tabakszaad verstrekt, ter uitdeeling aan ...volking op de eilanden Penjingat en Sengarang, ten einde daar... proeven te nemen.

... is aan den directeur der cultures eene hoeveelheid hennepzaad ...vraagd (zoo mogelijk Japansch), om in Siak op groote schaal te ... gezaaid, zijnde de bevolking aldaar met de hennepteelt niet ...end.

... Ms. stoomschip *Samarang*, kommandant luitenant ter zee 1ste klasse ... Nierstrasz, dat omstreeks het einde der maand Junij jl. tot het ...eren van Soloksche zeeroovers naar de groepen eilanden, ten noord... van deze residentie gelegen, vertrokken was, kwam op 5 Augustus ...reede van de hoofdplaats terug, zonder roovers te hebben ontmoet.

... Ms. stoomschip *Haarlemmermeer*, kommandant luitenant ter zee ... klasse P. Koning, dat mede ter opsporing van roovers langs de ...an Borneo op 19 Julij jl. was uitgegaan, kwam den 13den Au... terug met even weinig resultaat.

...e in verband met de politie van Singapoer beproefde poging, om ... beruchten roover Pa Ranti in handen te krijgen liep vruchteloos af. ... Ranti is niet meer op zijne vroegere woonplaats teruggekeerd, na... hij daar door de politie van Riouw is aangevallen.

...erigens is in de maand Augustus niets van zeeroof in dezen archi...el vernomen. Tot het bijkans geheel ophouden van deze plaag, heeft ... groote mate bijgedragen het welslagen der ernstige pogingen van ... sultan van Lingga, om de Sekanasche zwervers vaste woningen te ... betrekken.

...erneren zich thans op Sekana (Singkep), met het ontginnen van ... voor de gambir-cultuur; zij hebben de grootste hunner praauwen ...eld en 42 huizen op den vasten wal gebouwd en betrokken. Hunne ...en hebben zich bij acte verbonden het zwerven op zee na te laten.

[B]ATAVIA, 14 September. — Per telegraaph via Soerabaija zijn berigten ... van Bandjermasin, loopende tot den 5den September jl. ... bevolkte kampong Tamberangan (district Margasari), werd door ...nde muitelingen aangevallen en gedeeltelijk geplunderd, doch toen ...ond de geroofde goederen in veiligheid wilde brengen, werd hij ...en onzer patrouilles ontmoet, die hem moedig aanviel en met ver... van eenige geblesseerden op de vlugt dreef.

... in de nabijheid van Kandangan werd eene kampong door op...lingen verontrust, doch tijdig door onze soldaten ontzet.

... majoor de Veer de Rochemont is naar Tabalong gegaan om de ...en te leiden; hij rapporteerde, dat eene den 30sten Augustus naar ... Ajoe gezondene kolonne geen vijand heeft gezien, niettegenstaande ...te voren gemeld was, dat zich vele opstandelingen bevonden in ...reek tusschen Tabalong en Moeara Ajoe.

...ij Limpasso hebben de muitelingen weder getracht versterkingen ...e leggen, welke evenwel, nog voor dat ze voltooid waren, door ...olonne, onder bevel van den luitenant Ockerse, genomen zijn. ...kolonne Schuack bleef voortgaan met den vijand in het Karausche ...zoeken en te vervolgen; belongrijke ontmoetingen hebben er even... plaats gehad.

...e Boven-Kahaijan zijn zendelingen van Antasari aangekomen om ...olking tot de partij van dien hoofdmuiteling over te halen.

[Suma]tra's *Westkust* (Augustus). Op den 3den Augustus jl. werd het ... over het gouvernement Sumatra's Westkust door den generaal-... A. Meis aan den generaal-majoor jhr. C. A. de Brauw ...geven.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
[Bo]ven-Rhijn	*Keulen*,	+ 37.21	+ 1.36	8 ure	"	0.02
[W]aal	*Nijmegen*,	+ 7.57	+ 1.35	8 "	"	0.03
[Ne]der-Rhijn	*Arnhem*,	+ 7.73	+ 0.82	8 "	"	0.02
[Gel]dersche IJssel	*Westervoort*,	+ 8.20	+ 0.83	8 "	"	0.02
[Bo]ven-Maas	*Maastricht*, (brug)	+ 42.40	+ 0.20	8 "	"	"
	Maastricht, (hoofdsluis)	+ 41.58	"	8 "	0.02	"
	Grave,	+ 5.16	+ 0.31	8 "	0.01	"
[Nie]uwe Maas	*Brielle* H. W.	+ 0.57	"	7 u. 15 m.	"	0.02
	Brielle L. W.	— 0.68	"	8 u. 15 m.	"	0.03

ADVERTENTIEN.

bij den ingang van den *Teems*, ten einde dezelve meer kennelijk te doen zijn, zullen de onder genoemde tonnen ten zelfden tijde de navolgende veranderingen ondergaan:

de *Nore-boei* zal zijn *zwart* en *wit rond gestreept;*
de *Cant-boei rood* en *wit geruit;*
de *West-* en *Middel-Spaniard swart;* en
de *West Spaniard-boei* ontdaan van *stok* en *bal.*

's Gravenhage, den 5den October 1861.

De Minister voornoemd,
W. C. J. Huyssen van Kattendijke.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de *witte ton n°.* 1 van het *Maassche zeegat* verplaatst is, in de navolgende merken.

De ijzeren lichtopstand even bewesten het lichthuisje nagenoeg in één.

De toren van Brielle eene kleine scheepslengte becosten den toren van Oostvoorne.

De toren van Maassluis aan het eind van den berm van het Steenenbaken.

Die ton ligt nu in 38 *palmen* met gewoon laag water, makende een verschil in diepte met het vaarwater op den *Maasdrooge* benoorden de wrakton, van 5 *Rhijnlandsche voeten* of 16 *palmen;*

peilende men van dezelve de *Piramide* van de *Maas* in het N. O. t. N., en de *wrakton* in het O. Z. O., volgens het miswijzend kompas.

Ter betere onderkenning heeft de roode rand van die ton het dubbele van de gewone breedte.

's Gravenhage, den 5den October 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 31sten October 1861, des namiddags ten 1 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het maken der Kunstwerken van den Spoorweg binnen de stelling van den Helder.

De besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens art. 13 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 20sten October ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage, en bij den Eerstaanwezenden Ingenieur van Prehn, te Alkmaar.

's Gravenhage, den 5den October 1861.

De Commissie voornoemd,
van Bosse, *Voorzitter,*
de Bordes, *l. Secretaris.*

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 31sten October 1861, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het Bouwen eener IJzeren Draaibrug over het kanaal van Apeldoorn naar Dieren.

De besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens art. 12 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 20sten October ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage, en bij den Eerstaanwezenden Ingenieur Reuvens, te Arnhem.

's Gravenhage, den 5den October 1861.

De Commissie voornoemd,
van Bosse, *Voorzitter.*
de Bordes, *l. Secretaris.*

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Eerste* trekking der *Tweede* Klasse van de 246ste *Staats-Loterij*, op Maandag den 28sten October 1861, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 96 een prijs van 20,000 gulden,
» 14520 » » » 1000 »
» 4752 » » » 1500 »
» 2892 » » » 1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

MARINE.

Openbare Aanbesteding bij inschrijving aan 's Rijks Werf te Vlissingen op Woensdag den 6den November 1861, des voormiddags ten 11 ure, tot levering van:

a. Diverse houten gereedschappen;
b. Rood Koperen Spijkers, Klinkboutjes, Klinkplaatjes en Nagels.

De Voorwaarden liggen ter inzage bij het Departement van Marine te 's Hage, de Directien te Willemsoord, Amsterdam en Hellevoet en ten Burele van den Hoofdingenieur op voormelde Werf, bij tevens alle verdere inlichtingen kunnen verkregen worden.

De inschrijvingsbiljetten zullen voor ieder perceel afzonderlijk, zegel en behoorlijk gesloten, uiterlijk op bovengemelden dag en uur Griffie van de Directie der Marine te Vlissingen moeten bezorgd

Vlissingen, 26 October 1861.

De Schout-bij-Nacht, Adjudant des Konings in buitenge dienst, Directeur en Kommandant der Marine,
H. Wipff.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

OPENBARE AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen op Zat den 9den November 1861, des namiddags ten een ure, ten Stadh in het openbaar Aanbesteden:

1°. het vijfde Perceel van de werken voor de Gasfabriek, besta in het leveren van 950 Roodkoperen Lantarens met toebe ren, begroot op f 15,800;

2°. het zesde Perceel van de werken voor de Gasfabriek, besta in het leveren van 430 Lantarenpalen, 250 groote Lant armen, 200 kleine Lantarenarmen en 30 Lantarenb begroot op f 31,700.

De bestekken, voorwaarden, begrootingen en teekeningen ligge ter inzage aan de Stedelijke Gasfabriek en zijn aldaar, behalve de keningen, verkrijgbaar, voor de aanbesteding van het vijfde p voor f 2 en voor die van het zesde perceel, voor f 3 per exempl

Op 9 November 1861, des voormiddags ten elf ure, zal er aanw op het terrein geschieden, terwijl nadere inlichtingen te bekome bij den Heer J. M. van der Made, Civiel-Ingenieur te Dordrecht.

Utrecht, den 26sten October 1861.

De Secretaris der Stad Utrecht
H. G. Römer.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Door *Hermanus Gerard Sachse*, Bakker te Enschedé, is Z Majesteits toestemming verzocht, om bij zijnen geslachtsnaam te voegen dien van *van Essen*, ten einde zich in het vervolg te n noemen en teekenen *Sachse van Essen.*

Van dit verzoek wordt melding gemaakt ter voldoening aan A van het Burgerlijk Wetboek.

*** Ter voldoening aan art. 64 van het Burgerlijk Wetboek, wordt deze bekend gemaakt, dat *Pieter Sierts Wiersema*, Landbouwer, wo te Zijldijk, in de gemeente 't Zandt, provincie Groningen, zich he wend tot Zijne Majesteit, met verzoek om 's Konings toestemming zijnen Zoon *Geert* tot het aannemen van den geslachtnaam *Post* bij zijnen, ten einde deze zich in het vervolg zoude mogen noemen en te *Post Wiersema.*

PROVISIONELE BEWINDVOERDER.

Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Heerenveen, ge in Raadkamer den 23sten October 1861, op request van den heer *brand Wouters* Jr., Azijnfabrikant wonende te Groningen, is *Ja Terwisga*, Bakker en Kastelein, wonende te Benedenknijpe, benoe Provisionelen Bewindvoerder, om voor den persoon en de goedere *Wijbe Wouters*, Bierbrouwer, wonende mede te Benedenknijpe, Curatele verzocht is, zorg te dragen.

De Procureur van den Requestr
Mr. Ph. van Blom.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Maandag 28 October 1861.

Amsterdam. — Slotkoersen.

	pCt.			pCt.
Nederl., Werk. Schuld.	$2^1/_2$	$64^1/_4$	Pruissen, Leening 1859.	5
Dito dito	3	$77^1/_8$	Oostenrijk, Obl. Met.	5
Dito dito	4	$99^7/_8$	Dito dito	$2^1/_2$
O.-I. Leening . . .	4	99	Dito dito zilveren. .	5
Amort. Syndicaat .	$3^1/_2$	$93^1/_4$	Dito dito nationalen .	5
Handelmaatschappij .	$4^1/_2$	$138^1/_2$	Weener Bank-actien.	—
Spanje, Obligatien . .	2	$41^{13}/_{16}$	Dito aandeelen 1854.	4
Dito binnenlandsche.	3	$47^1/_8$	Dito dito 1860 . .	5
Amort. Schuld. . .	—	—	Dito dito 1858 . .	—
Bew. coupons . . .	—	$5^3/_4$	Venezuela, Obligatien.	3
Portugal, Oblig. 1853.	3	$46^3/_8$	Dito	$1^1/_2$
Dito 1856/59 . . .	3	$45^3/_4$	Grenada, Dito . . .	$4^1/_4$
Rusland, bij Hope 1798.	5	$102^1/_4$	Dito	1
Dito 1828 29 . . .	5	$101^1/_8$	Dito nieuwe. . . .	—
Dito Stieglitz 5de serie	5	$81^7/_8$	Mexico, Dito . . .	3
Dito dito 6de serie	5	$94^1/_{16}$	Ecuador, Dito . . .	1
bij Hope 1840 . . .	4	$74^7/_{16}$	Illinois, Dito . . .	7
Dito 1860	$4^1/_2$	$89^7/_8$	Griekenl., Dito 1824/25	5
Spoorweg aandeelen.	—	$189^1/_2$		

Londen, Consols. . . .	93	**Antwerpen**, $4^1/_2$ pct. Belgie
Mexico	—	Oostenrijk Cred. actien.
Parijs, Fr. rente. . . .	68.07^5	5 pct. Metalliek . . .
Spanje	—	5 » Nationalen . .
Weenen, Metalliek . . .	65.80	3 » Binnenl. Spanje
Dito nationalen . . .	79.40	2 » Spanje . . .
Wissel Londen. . . .	137.80	Credit *Guilhou* . . .

PRIJZEN DER COUPONS.

Metalliek	f	21.35	Hamburg Russen . .	f
Dito Nationale	»	29.10	Russen in Z. R. . . .	»
Divers. Eng. per. L. . .	»	11.87^5	Poolsche in Z. R. . .	»
3 °/₀ Eng. Russ. per L.	»	11.87^5	Poolsche Fl.	»
Fransche	»	56	Napelsche	»
Belgische	»	$56^1/_8$	Spaansche francs . .	»
Pruissische	»	35	Amerikaansche dollars.	»

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 28sten October* 1861.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden werden de beraadslagingen voortgezet over art. 13 van het wets-ontwerp tot regeling en zamenstelling der bevoegdheid van den Raad van State.

Dat artikel luidde, na de verandering daarin in de vergadering van Zaturdag door de Regering gebragt, aldus:

»De Raad wordt in afdeelingen verdeeld.

De algemeene maatregel van inwendig bestuur, bedoeld bij art. 46, bepaalt het getal der afdeelingen en harer leden, regelt hunne vervanging wegens verhindering of ontstentenis en wijst aan de ministeriele departementen, tot welke elke afdeeling, behalve die bedoeld bij art. 23, in betrekking staat.

Door Ons, den Raad gehoord, worden aangewezen de leden, tot elke afdeeling behoorende.

De afdeeling, bedoeld in art. 23, is steeds uit dezelfde leden zamengesteld, behoudens het geval, waarin Wij, den Raad gehoord, verandering in het belang der dienst noodzakelijk achten.

Die afdeeling bestaat uit vijf leden; de vice-president bekleedt daarin het voorzitterschap. Bij verhindering of ontstentenis wordt hij vervangen door het oudste aanwezige lid der afdeeling.

De vice-president neemt geen deel aan de werkzaamheden der overige afdeelingen.

De staatsraden in buitengewone dienst worden door Ons of van Onzentwege opgeroepen om aan bepaalde werkzaamheden van de eene of andere afdeeling deel te nemen. Het derde lid van art. 4 is hier van toepassing."

De heer van Bosse had voorgesteld het oorspronkelijk artikel van het vroeger ingediend wets-ontwerp te behouden, terwijl de heer Olivier den wensch had te kennen gegeven naar eene periodieke aftreding der leden van de afdeelingen met de ministeriele departementen in betrekking staande.

Over deze verschillende voorstellen had weder eene langdurige beraadslaging plaats. De heer Mackay verklaarde, voornamelijk uit een practisch oogpunt, van de doelmatigheid der instelling van eene afdeeling voor het contentieux nog niet overtuigd te wezen, het beter oordeelende den Raad zelf over de uitspraken over geschillen van bestuur of andere te doen beslissen. Op de door hem voorgedragen gronden bleef hij voor de aanneming van het voorstel van den heer van Bosse gestemd.

De heer Olivier deed daarna het voorstel om van het door de Regering gewijzigd art. 13, hierboven opgegeven, de tweede, derde, vierde, vijfde en zesde alinea's door het volgende te doen vervangen:

»Eene daarvan [afdeelingen] zamengesteld uit vijf leden, den vice-president daaronder begrepen, is, onder diens voorzitterschap, belast met de taak omschreven bij art. 23. Bij verhindering of ontstentenis wordt de vice-president vervangen door het oudste aanwezige lid der afdeeling.

De algemeene maatregel van inwendig bestuur, bedoeld bij art. 46, bepaalt het getal der overige afdeelingen en harer leden, regelt eene periodieke afwisseling dier leden, alsmede vervanging wegens verhindering of ontstentenis, en wijst de ministeriele departementen aan, waartoe die afdeelingen in betrekking staan.

Door Ons, den Raad gehoord, worden de leden der afdeelingen aangewezen.

De leden van de afdeeling voor de verschillen van bestuur worden niet afgewisseld. In bijzondere gevallen waarin tot verzekering der dienst vervanging noodzakelijk is, wordt door Ons, den Raad gehoord, voorzien."

De eerste en zevende alinea van het regeringsvoorstel zouden behouden blijven.

De heer Olivier lichtte dat voorstel breedvoerig toe, en kwam terug op de discussie van ll. Zaturdag, voornamelijk omtrent het punt der afwisseling van de leden in de afdeelingen bij de derde alinea bedoeld, die hij noodzakelijk keurde. De heer van Bosse bleef bij zijn voorstel om het oorspronkelijk artikel der Regering aan te nemen, en wel in de voornaamste plaats, tot niet erkenning van het beginsel der instelling van eene afdeeling voor het contentieux, waarmede hij zich niet kon vereenigen, en dat ook in het oorspronkelijk artikel niet voorkwam. In den loop zijner rede bestreed hij de argumenten die de Minister van Justitie vroeger tot aanprijzing van het door de Regering voorgestane stelsel had bijgebragt, en voegde zich bij de door den heer Mackay ontwikkelde denkbeelden tegen dat stelsel.

De heer van Goltstein verklaarde met de gewijzigde inrigting van den Raad, gelijk die in het aanhangig artikel werd voorgesteld, niet te kunnen instemmen, te minder omdat daarvan, zijns inziens, geene verbetering en bespoediging in de behandeling van zaken te wachten zoude wezen. Het voorgedragen stelsel verdiende naar zijn oordeel de voorkeur niet boven het bestaande. De heer de Brauw meende dat het met den geest der Grondwet omtrent den Raad van State niet geheel overeenkwam, eene afdeeling voor het contentieux in te stellen, die advies uitbragt: zoodanig advies moest, meende hij, de geheele raad uitbrengen. Alles wat voor het tegendeel was aangevoerd had hem van het nut eener zoodanige instelling in den zin als men bedoelde niet overtuigd.

De heer van Eck zeide, dat hij, daargelaten de bezwaren tegen het artikel zelf, zich niet kon vereenigen met de beginselen der amendementen der heeren van Bosse en Olivier, betreffende het uitbrengen van advies over geschillen van bestuur door den geheelen Raad, alsmede de periodieke afwisseling der leden van de afdeelingen buiten die voor het contentieux. De door de beide voorstellers aangevoerde gronden werden mitsdien insgelijks door hem beantwoord.

De heer Heemskerk Azn. raadde de Regering aan, zich te houden aan het door haar gewijzigde voorstel, hierboven vermeld, en daarvan niet af te wijken. De onderscheiden redenen, tot aanprijzing van de denkbeelden in de amendementen voorkomende, kwamen hem tot aanneming daarvan niet voldoende voor. Geen der leden verder het woord vragende kwam de Minister van Justitie aan het woord, die in eene uitgewerkte rede vier punten behandelde: 1°. het door sommigen geopperde bezwaar omtrent het praejudicieren bij dit artikel van het beginsel te vinden in art. 23 nopens de opdragt aan de afdeeling van het contentieux; 2°. het hoofdbeginsel der verdeeling van den Raad in afdeelingen; 3°. het punt der voordragt van de beslissing in contentieuse zaken aan eene afdeeling, in plaats van aan den vollen Raad; 4°. het amendement van den heer Olivier, voornamelijk omtrent de periodieke afwisseling van leden. De slotsom van zijn betoog was, dat art. 13 in verband met art. 23 op zijne plaats was; dat de verdeeling van den Raad in afdeelingen niet ongrondwettig was, en tot deugdelijke en bespoedigde behandeling van zaken, wegens de verbeterde wijze van het daaruit voortvloeijende voorbereidend onderzoek, leiden moest, dat geen enkele der tegen het derde punt geopperde bedenkingen hem, uit een grondwettig en prakisch oogpunt, overtuigd had van de verkeerdheid van het daarbij gedane voorstel, dat het amendement van den heer Olivier in de hoofdzaak met het voorstel der Regering overeenkwam. Hij verklaarde zich te vereenigen met het denkbeeld, om de zinsnede: »de vice-president neemt geen deel aan de werkzaamheden der overige afdeelingen", te doen vervallen; en het 5de lid van het artikel aldus te verduidelijken, dat daardoor bleek, dat de vice-president behoorde onder de vijf leden der afdeeling van het contentieux; tegen het denkbeeld van de periodieke afwisseling van leden bleef hij zich verzetten. Ten slotte verklaarde hij het amendement van den heer Olivier over te nemen, met uitzondering van de woorden *eene periodieke afwisseling der leden alsmede;* terwijl hij den heer Olivier uitnoodigde om die uitdrukking als eene verandering van het nu gewijzigde regeringsvoorstel voor te stellen.

De heer Olivier den Minister van Justitie bestrijdende, voldeed aan de tot hem gerigte uitnoodiging, en stelde mitsdien voor in de 3de alinea de door den Minister weggelaten woorden weder op te nemen. Hierna beantwoordde de heer van Bosse nog de aanmerkingen van den Minister van Justitie en verlangde dat op eenigerhande wijze zou blijken dat, door aanneming van het nu gewijzigde regeringsvoorstel en het amendement van den heer Olivier niet gepraejudicieerd werd op het beginsel van art. 23, te meer daar hij zich met de overige denkbeelden van den heer Olivier kon vereenigen. De heeren de Brauw en Mackay verdedigden nog nader hunne vroeger voorgedragen beschouwingen, waarna de Minister van Binnenlandsche Zaken nog kortelijk sprak over de periodieke afwisseling van leden, die ook volgens hem in het regeringsvoorstel lag maar die hij uit den aard niet gebiedend noodig achtte.

De heer van der Linden wedersprak den Minister van Binnenlandsche Zaken omtrent den zin van het regeringsvoorstel, als zoude daarin het beginsel eener afwisseling gelegen zijn. Die afwisseling achte hij noodig en daarom zou hij voor het amendement van den heer Olivier stemmen. Deze laatste bestreed almede den Minister van Binnenlandsche Zaken, en hierna de heer van Goltstein den Minister van Justitie.

Hierop werden de beraadslagingen gesloten, nadat de heer van Bosse nog verklaard had dat in zijn amendement de 7de alinea moest vervallen.

Dat amendement werd met 51 tegen 10 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de heeren: van Zuylen van Nyevelt, van Goltstein, de Brauw, van Voorthuysen, Schimmelpenninck, Mackay, van Asch van Wijck, Elout van Soeterwoude, van Bosse en van Lynden.

Tegen hebben gestemd de heeren: Heemskerk Bzn., van der Veen, Delprat, Olivier, Hoynck van Papendrecht, Thorbecke, van Franck, Betz, Zylker, Anemaet, de Lom de Berg, van Hoëvell, Lycklama à Nyeholt, Cool, van Foreest, Heemskerk Azn., ter Bruggen Hugenholtz, Gevers Deynoot, van Nispen van Sevenaer, Kerstens, Idzerda, Wybenga, Beens, Poortman, Jespers, de Poorter, van Eck, Duymaer van Twist, Mijer, van Heukelom, Wichers, Meeussen, Wintgens, Oomen, Slicher van Domburg, Hoffman, Taets van Amerongen, Kien, de Bieberstein, Dullert, Bots, Westerhoff, Begram, Storm van 's Gravesande, Meylink, van Diggelen, van der Linden, Blussé van Oud Alblas, de Raadt, Luyben en de Voorzitter.

Het amendement van den heer Olivier werd daarop met 36 tegen 25 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Oomen, Schimmelpenninck, Hoffman, Taets van Amerongen, Mackay, Kien, Bots, Begram, Storm van 's Gravesande, Meylink, Elout van Soeterwoude, van der Veen, Delprat, van Franck, Lycklama à Nyeholt, van Foreest, Heemskerk Az. van Goltstein, van Nispen van Sevenaer, Kerstens, van Eck, Mijer, Wichers, van Voorthuysen en de Voorzitter.

Het aldus gewijzigde artikel werd daarop zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 13 luidde mitsdien als volgt:

» De Raad wordt in afdeelingen verdeeld.

Eene daarvan, zamengesteld uit vijf leden, den vice-president daaronder begrepen, is onder diens voorzitterschap, belast met de taak omschreven bij art. 23. Bij verhindering of ontstentenis wordt de vice-president vervangen door het oudste aanwezige lid der afdeeling.

De algemeene maatregel van inwendig bestuur, bedoeld bij art. 46, bepaalt het getal der overige afdeelingen en hare leden, regelt eene periodieke afwisseling der leden, alsmede vervanging wegens verhindering of ontstentenis en wijst de ministeriele departementen aan, waartoe die afdeelingen in betrekking staan.

Door Ons, den Raad gehoord, worden de leden der afdeelingen aangewezen.

De leden van de afdeeling voor de verschillen van bestuur worden afgewisseld. In verschillende gevallen waarin tot verzekering der dienst vervanging noodzakelijk is, wordt door Ons, den Raad gehoord, voorzien.

De staatsraden in buitengewone dienst worden door Ons of van Onzentwege opgeroepen om aan bepaalde werkzaamheden van de eene of andere afdeeling deel te nemen. Het derde lid van art. 4 is hier van toepassing.

Na de goedkeuring van art. 14, het laatste artikel van de eerste afdeeling, keerde de Vergadering terug tot art. 1, gelijk vroeger was besloten. Dat artikel luidde aldus:

»De Raad van Staat is zamengesteld, buiten Ons als voorzitter, uit een vice-president en veertien leden."

De heer van Bosse stelde voor dat getal leden te bepalen op *tien*, volgens hem als voldoende aan te merken, hetgeen hij in eene uitvoerige rede trachtte aan te toonen; terwijl hij zijn voorstel ook als bezuinigingsmaatregel aanbeval. Dat voorstel bestreed de Minister van Justitie, als niet aannemelijk in verband met de geheele verandering in de zamenstelling en de bevoegdheid van den Raad van State.

De heer van Bosse beantwoordde nog kortelijk den Minister van Justitie, waarna de wijziging van deze laatste in stemming gebragt, met 39 tegen 19 stemmen werd verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren: Westerhoff, van Diggelen, Luyben,

van Bosse, Lycklama à Nyeholt, van Lynden, Cool, van Zuylen van Nyevelt, Heemskerk Az., van Goltstein, Kerstens, Idzerda, Wybenga, Beens, de Poorter, van Eck, van Voorthuysen, Wintgens en Slicher van Domburg.

Na de goedkeuring van het artikel werd de voortzetting van de behandeling van het wets-ontwerp bepaald op den volgenden dag.

De Commissie van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen tot wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting over 1860 en tot ver van hetzelfde hoofdstuk over 1861, heeft daaromtrent haar ein uitgebragt. De dag der beraadslaging zal nader vastgesteld wor

De heer Duymaer van Twist heeft namens de commissie bele het onderzoek van het regeringsverslag omtrent de uitvoering aan de wet nopens het muntstelsel in Nederlandsch Indie, daar rapport uitgebragt. De conclusie zal nader behandeld werden.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.